

Mattup ki Zak yi riije a donj Raa

Enj urzi k'ono donj kun t'oone adda mattup ettiyo

Ette mattup ere Zak yi riije a donj Raa pay i lekkiyo teepiyo adda duniya. Ti kaaga Zak genj yonj wede dokkiyo t'adda diine donj i ziipe addan a Isa a Zeruzalem, wo Zak genj Isa leemadi. Kane donj pay y'an riije mattup gette, donj ongo t'adda diinayan an'de kane an ziipe addan a Isa, kacinj urzi lekkiyadan a ki t'ettiyo ye ti donj i ziipe addan a Isa me. Injino manj Zak y'an di ruute, zaapu k'adde a Isa gette a t'ettiyo t'urzi naabo ere beehiye do.

Zak genj y'a illiga di kane donj i ziipe addan a Isa genj, donj an k'ede munda ye an dabirsa baadan, kono donj laale an ti-koliyo tuddan awwa. Injino manj y'an di ruute a donj laale, an ti-t'ise lekkiyadan aa ki donj duniya ye, an'ni soodo bey sire donj an k'ede munda ye me. Zak y'a ruute sey a kane donj pay, an ti led'fo t'urzi niikiyto k'ono ulpi wo bizan tonj an yi sod'fo, wo an oziro daayum beehiye aa ono Raa an rootiyo.

Toose ki Zak

¹ Mattup ette i raaniya nunj Zak wede naabo ki Raa wo ki Galmeega Isa Almasi, n'un t'ize toose

a kune pay dɔŋ Raa dɔŋ i lekkiyo teepiyo adda duniya*.

Urzi zaapu k'adde a Raa wo suuniyo k'ono

² Zamba ki nuŋ, kune ulbuguŋ un iso uŋse baadaŋ aame un iido munda wede ooŋe tuuku toŋ maŋ, ³ kono kun suune, aame a zaapu k'adduguŋ a Raa gette kun ôhire toogo a naamiya maŋ, kun t'isa dɔŋ a seedu zakidî bini dɔŋgu. ⁴ Wo kun lekko zeere kono a seeduguŋ ere kun ziida zakidî gette t'a k'ôhira ye bini dɔŋgu, inkinu kun t'isa dɔŋ i-dirse, kun îide, kun a ki biite ye a urzi zaapu k'adduguŋ a Raa me. ⁵ Aame wede soo ti diinaguŋ i baatiya suuniyo k'ono maŋ, yi tondo Raa wo yoŋ yi di t'ela, kono Raa yoŋ y'eliyo a dɔŋ pay daa dooziyo wo ti beehiyo. ⁶ Wo i dehu yoŋ y'a tonde ti zaapu k'adde a Raa daa niiku adda k'addî, kono wede i-d'ede niikiyo adda k'addî geŋ, yoŋ aakede ahu dɔŋ ki bar maaye yi'ni kolzite baadaŋ an d'ambu keŋŋo keŋŋo. ⁷ Wede inkinu geŋ y'elke ye yi-t'oonâ munda ti bey Galmeega Raa me, ⁸ kono yoŋ yi-baakiysa, elkiyadi soo ye a munda wede y'isiyo tuuku toŋ maŋ.

Wede i-k'ede munda ye ti wede laale

⁹ Leema wede i-k'ede munda ye geŋ, ulbî i iso uŋse kono Raa yi y'ize goole, ¹⁰ wo wede laale toŋ, ulbî i iso uŋse kono Raa yi

---

* **1:1** 1.1 Doŋ Raa dɔŋ i lekkiyo teepiyo adda duniya: I-kaza Zak yi riije a kane dɔŋ pay i ziipe addaŋ a Isa adda duniya, ise a kane dɔŋ Yawudiyagi biza bumbu koomat makumu sire an ziipe addaŋ a Isa i lekkiyo a paate dokki ti siifadaŋ.

y'ize neŋku, kono yoŋ yi-t'eŋgila aakede bobbo k'inda. ¹¹ Peedo ti koliyo, ti d'oggiyo wehini, bobbo i-ti baahu, i-t'eepiyo wo majjaanikatú ti-daggiya. Geŋ inokino kay wede laale toŋ, y'a dagga adda diine naabiyagí doŋ y'isiyo geŋ me.

Naamiya wo naamiya daggiya

¹² Unsuwo a wede y'a seedu zakidí a suldí doŋ ooŋe bini daŋgu, kono aame Raa yi ti y' niime maŋ, y'a t'ooney kadumul ere ki wede i jiire, tod'te lekkiyo ere ki daayum Raa yi ruute y'an t'ela a kane doŋ i yi geyyiso. ¹³ Aame wede yoŋ an yi niime daggiya maŋ, yi ki roote ye: «I ni niime daggiya Raa me», kono wede tuuku toŋ maŋ yi k'aane naamiya daggiya Raa y'a k'ise ulsu ye, wo yode Raa batum yi ki naame daggiya wede ye. ¹⁴ Wo ki kotto maŋ, wede tuuku toŋ yi t'ettiyo adda naamiya daggiya geŋ, aame yi ooliyo tuddí a suldí doŋ ulpi tudde ti dehu maŋ, geŋ an di y'argu wo an ti y' daggiya. ¹⁵ Wo aame yi ooliyo tuddí a suldí doŋ ulpi tudde ti dehu maŋ, i-t'ehiyo oldíko, wo oldíko gette ti d'ohire d'ohire, saŋ t'a ti daŋgu ti wede y'a t'inda. ¹⁶ Zamba ki nuŋ kune doŋ ki geyyiso, kune'ŋ wenda soo toŋ y'oola elkisadí ti ti y' dagga ye. ¹⁷ Suldí doŋ pay majjandani munda a ki'n biite ye in ooniyo geŋ, kane an'tiyo ti kandaane, ti Raa wede i ziipe suldí doŋ i-tooriyo a kandaane. Wo yo Raa geŋ yi ki kama tuddí ye, yoŋ i-k'ede munda aa undiso ere i-ti kama t'eŋno t'eŋno ye. ¹⁸ Yode batum y'a dihe kine in d'ûune ehiyo ere aware t'urzi k'onamí doŋ d'erec geŋ

me, kono kine in t'ise ki poone ti diine suldi don pay y'ikkima.

Kun ollo wo kun d'iso

¹⁹ Zamba ki nun kune don ki geyyiso, ono en kun ollo koduwo: Wede tuuku ton kuwwagi i-t'iso soodo k'ollige k'ono, bizi attidi ki rootiyo wo kulkuwadi ti koonaa attidi, ²⁰ kono wede yi ti gulkuwe gen, yi k'aane yi ki lekke ye lekkiyo ere ki diine aa Raa yi dehu te. ²¹ Inkiyo kun oolo suldi don pay un di'n isiyo ganigi, ti bundiko ere i ceeriyo eego un d'ede gette. Ono don Raa y'un ele adda k'addugun gen, kun'ni soodo ti tassuwa, kono kane gen an d'ede toogo k'uttiyagun.

²² Kune'n, ono Raa kun ti'n olli ollige danjal ye, wo kun'ni soodo kun d'oziro eego, para man kune batum kun ti dagga tuddugun te. ²³ Derec, wede gen ono yi'n ollige wo yi ki sooru eego ye man, yon gen yi deeyiso aa wede yi woliyo ume k'edayi adda kaynaana min, yon min yode. ²⁴ Aame yi ti woliyo y'engilso man, a kaamiki i-dandiya yon mummino gen me. ²⁵ Wo en ki wede i ti woliyo koduwo urzi k'oogoro ere beehiye munda a ki ti biite ye, ere in di'n uufe t'adda k'oldiko gettiyo. Yon yi lekkiyo kettiyo daayum a tode, ono Raa yi'n ollige ere san i ki dandiya ye, wo yi sooru eego. Inkiyo wede gen y'a t'oonaa unsuwo a munda wede y'isiyo gen me.

²⁶ Aame wede y'elkiyo yi daaniya urzi Raa wo bizi yi ki ti y' sedfu ye man, gen yi ti daggiya tuddi batum, urzi daaniya Raazi ki bita. ²⁷ Urzi wede kamilen daa k'oldiko ki daaniya Meega Raa enno: Mandayfayi ti nongayi kun'ni noogo adda

dabaradan te, wo k'a booho tuddá ti suldi pay
 don ulpi adda duniya.

2

Wolliyo duwo pay kan soo

¹ Zamba ki nun, kune urzi wede duwo kun
 ki'n wolliyo kan soo ye gen, kun a ti y' keyye ye
 t'urzi zaapu k'addugun a Galmeegin Isa Almasi
 yon goole a di jire me. ² Kun ollo, aakede i d'ede
 wede laale yi-t'usso kokkide ki dap a yelsadi, ti
 kallagi majjandani, y'a t'iido k'ume k'ogiysagun,
 wo wede son i-k'ede munda ye yi-t'usso kallagi
 sattita y'a t'iido kay. ³ Injino man a wede i t'usso
 kallagi majjandani gen, kun di y' seeda bey sire
 wo kun i di roote, kun t'eese: «Kee k'edi ki koono
 a ume wede majjaane kino.» Wo a wede i-k'ede
 munda ye gen, kun t'eese: «Kee ki t'ohor ohire»
 umbo'ŋ «Ki-koono a siido kino.» ⁴ Wo kune kun
 isiyo injino man, gen kun'ni wolliyo duwo kan
 soo ye, kun dekkiyo booro a urzi wede derec ye.

⁵ Kun ollo, zamba ki nun kune don ki geyyiso,
 ki kotto duwo don a eda duwo an k'ede munda
 ye gen, Raa yi'ni biire kono an t'ise don laale a
 urzi zaapu k'adde a yode wo an t'ooney Moziko
 ere yi ruute y'an t'eley a kane don i yi geyyiso.
⁶ Wo de kune, kun di'n wolliyo don an k'ede
 munda ye t'umbo soo. Wo ki kotto man, kune'ŋ
 un oodibe yebagun don laale, an un di'n t'ettiyo
 ki daana don booro. ⁷ De gen kane don laale ye
 ko, i kaldita suma k'Isa ere majjaanawa Raa y'un
 ele te?

⁸ Derec, aame kun a seedu a oogoro ki Moziko Raa, tode ere an riije ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Ki geyyo bakadá aa ki geyyiso tuddá batum*» man, gen kun isiyo beehiye. ⁹ Wo de aame duwo kun ki'n wulla kan soo ye man, gen kun isiyo oldiko wo oogoro t'un di'n seeda kono kun a ti diipida. ¹⁰ Inkinno man wede urziyagi k'oogoro gen pay yi ti'n sooru wo yi diipida urzi soo ton man, gen aakede kane pay gen min y'a ti diipida. ¹¹ Derec, yode Raa wede i ruute, y'ede: «Ki moone t'ere bakadá ise ti kule bakatú ulu†», y'a ruute son, y'ede: «Ki tôwwo wedusu mirsi ulu‡.» Wo de aame t'ere bakadá ki ki moone ye too, wo ki iide wenda mirsi man, gen min oogoro pay k'a ti diipida. ¹² Inkinno kun a elko a ono don kun roote wo a naabo ere kun ise gette, kono kune duwo don Raa y'a dekka booro a eggun t'urzi k'oogoro ere in di'n ufde t'adda k'oldiko. ¹³ Inkinno man onniyo ere Raa yi dekka booro gette, wede i k'isiyo adde koduwo a don ongo ye gen, Raa yi-k'isa adde koduwo ye kay. Wo de wede isiyo adde koduwo a don ongo gen, yon i-k'ede orgiso a booro Raa ye.

Zaapu k'adde a Raa ti naabatú

¹⁴ Zamba ki nun, a wede koduwatú moo me y'a t'eese: «Nun ni ziipe addó a Raa», wo yi ki-ti kaza t'urzi naabo ere beehiye ye man? Ki kotto zaapu k'adde ere inkinno gette ti ki y'utte ye! ¹⁵ Kun ollo, aakede i d'ede leema ise teema

* **2:8** 2.8 Kun wollo adda mattup ki Lebitik 19.18. † **2:11** 2.11 Kun wollo adda mattup ki Egzod 20.14. ‡ **2:11** 2.11 Kun wollo adda mattup ki Egzod 20.13.

an lekkiyo daa munda k'ossiyo, munda k'ombo daayum an baatiya. ¹⁶ Wo a wede soo ti diinagun koduwatú moo me y'an di roote, y'a t'eese: «Kun engilo ti toose, tuddugun kun t'osoy t'a-kookoy wo kun a d'oomoy a mosikagun te», daa kun an k'ele munda ki noogiyadan ye man? ¹⁷ Gen injkino kay, zaapu k'adde a Raa daa kaza naabo ere beehiye gette, tode sittú aakede munda unto.

¹⁸ Wo de wenda y'a roote, y'a t'eese: «I d'ede don an d'ede zaapu k'addan a Raa, ongo an d'ede naabo ere beehiye.» Injkinonun Zak ni di roote, n'a t'eese: «De kee k'o kazi zaapu k'adda a Raa daa naabo ere beehiye, wo ki nuuno man t'urzi naabadó ere beehiye n'a-di kiza ki kotto nun ni ziipe addó a Raa.» ¹⁹ Derec, kee k'umbe Raa yon soo danjal, beehiye. Wo kane siitandani ton man an ambu kay Raa yon soo danjal me, wo a daanadi an orgiso an di nonjirso. ²⁰ Kee wede elkisada umbo! Ki dehu k'a suune, to zaapu k'adde a Raa daa naabo ere beehiye gette ki bita ko? ²¹ Kune kun suune mugiyin Ibirayim gen Raa y'a yi wulle yon ki diine a daanadi t'urzi naabo ere y'ize, kono y'a iyye uli Isaaka y'a ti y' duwwe a ume sedefe y'a walda. ²² Kun ollo, zaapu k'addi a Raa gette t'a-t'iide kan soo ti naabadi te, injkino naabadi ere beehiye gette a t'ikkima urzi zaapu k'addi. ²³ Wo gen a-t'iide a ono don an riine ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «Ibirayim y'a ziipe addi a Raa, injkino man Raa y'a yi wulle yon ki diine a daanadi me§.» Man Raa y'a yi wiike lanjayi.

---

§ 2:23 2.23 Kun wollo adda mattup ki Zenez 15.6.

²⁴ Geɗ kun suune, wedusu Raa yi yi wolle ki diine a dfaanadí t'urzi naabo ere beehiye, t'urzi zaapu k'addí a yode dfaɗɗal ye.

²⁵ Wo ki Raahap ere t'ooniyo ombo bittú t'itatú ton inkiino, t'urzi naabatú ere beehiye Raa y'a ti wulle ki diine a dfaanadí, kono dɗon zina ki dɗon k'Izirayel t'anni ziidfa bey sire wo t'an di'n unzile t'urzi doolo*. ²⁶ Geɗ kun wollo, tudde ere daa k'unde gette tod'te unto, wo inkiino kay zaapu k'adde a Raa daa naabo ere beehiye gette, tod'te aakede munda unto.

3

Sedfu bize

¹ Zemba ki nun, ti diinagun dɗon baadan an dehe ye an t'ise dɗon dooyiso dɗuwo a urzi k'ono Raa me, kono kun suune kaye dɗon dooyiso en Raa yi dekkey booradey ooɗe a ceerey dɗon ongo.

² Kine pay in eliyο morkiye t'urzi baadan. Aame wede adda k'onamí yi k'isiyo oldiko ye maɗ, yoɗ geɗ yi-dirse a urzi zaapu k'addí a Raa me, y'aaniya tuddí pay yi ti seedu. ³ Kine in eliyο aljima a bize puzu miɗ kono y'in d'ottile, wo tin geɗ in d'aaniya in di dokkiyo tuddí pay. ⁴ Wo soɗ kun wollo tookiyagi adda k'ahu geɗ, ise kane deero deero wo maaye baadan y'anni ɗaayu ton maɗ, an d'oyyiso a wedusu yi di'n dokkiyo ti undumu wede ɗeɗku ki dokkiyadan geɗɗo, y'an d'an t'ettiyo k'ume wede yoɗ yi dehu y'an di'n t'ette. ⁵ Inkiino kay ilze geɗ yoɗ munda ɗeɗku

---

* **2:25** 2.25 Kun wollo adda mattup ki Zozuwe 2.1-21.

adda tudde, wo de y'aane y'a kili tuddi k'isiyo suldi deero deero.

Wo kun wollo i d'ise rippinso k'uwwu d'anjajal t'aane t'a t'ogge balda pay. ⁶ Ilze toŋ yoŋ aa uwwu, yoŋ adda tuddiŋ aa duniya ere ûune t'oldiko, yi d'aaniya tuddiŋ pay yi-ti t'isiyo ganigi t'oldiko. Ilze geŋ yi-t'oggiyo lekkiyadiŋ pay gette ti uwwu ere ettiyo t'ume k'uwwu ere ki dabar. ⁷ Wede tudde geŋ y'an d'aaniya a ita seydi pay geŋ me, doŋ ki balda, ise embi, ise doŋ sunni i morkimso t'addaŋ wo ise puuni toŋ maŋ. ⁸ Wo ilze geŋ wenda soo toŋ i-d'aane umbo, yoŋ geŋ munda ulsu, lekkiyadi tiŋ dekilso baa, wo ono doŋ adfiya ti yode geŋ aa naawa k'unto. ⁹ Ti yode in di tamma Meegiŋ Galmeega, wo soŋ ti yode pây in di duudiyo duwo doŋ Raa y'ikkima an deeyiso aa yode. ¹⁰ Ise ono doŋ ki tamma, ise ono doŋ ki duudiyo toŋ maŋ, adfiya miŋ ti bize soo geŋno. Zamba ki nuŋ, geŋ inkiŋo ise ye. ¹¹ Ersa k'osso soo t'a t'idfiga ahu doŋ unse wo doŋ soŋ kadigi umbo. ¹² Zamba ki nuŋ, ki kotto tormo ti k'aane ti ki t'ehe inni golgolo ye, wo sunto ti k'aane ti ki t'ehe inni tormo ye. Soŋ t'ersa k'osso ere ahutu nobobo gette, ki k'eesi ye ahu doŋ unse me.

Suuniyo k'ono ere ettiyo ti Raa

¹³ Aame wede ti diinaguŋ y'elkiyo yoŋ i-d'ede suuniyo k'ono wo eedi soodo a elkiso maŋ, kane geŋ yi ti'n kaza t'urzi sooruzi ere ki diine, wo t'urzi naabadi ere y'isiyo ti tassuwa gettiyo. ¹⁴ Wo de aame adduguŋ i t'ûune ti kolbiso baadaŋ wo ti elkiyo ere bakada k'a ti y' kime

k'ita wo kee k'a ceere maɲ, geɲ kun d'oolo ti koliyo tuddugun me. Para maɲ gette lohito k'ono a d'erec ki Raa. ¹⁵ Ita suuniyo k'ono ere in'kino gette ti k'ettiyo ti Raa ye, tode gette t'ettiyo t'urzi duniya, t'urzi d'uwu wo t'urzi Meeda siitandani. ¹⁶ Aame d'uwu an lekkiyo ti kolbiso wo ti elkiso ere bakad'a k'a ti y' kime k'ita wo kee k'a ceere maɲ, a ume geɲ toose umbo, wo ita k'oldiko ere tuuku toɲ ede p'ay. ¹⁷ Wo d'e suuniyo k'ono ere ettiyo ti Raa gette, tod'te ki poone ti'n di'n isiyo d'ɔɲ kamilen, d'ɔɲ i dehu toose, d'ɔɲ tasse, d'ɔɲ i suune okkiso d'uwu, d'ɔɲ isiyo adde koduwu a d'uwu wo isiyo naabo ere beehiye, d'ɔɲ an'ni woliyo d'uwu kaɲ soo wo d'ɔɲ addaɲ soo. ¹⁸ Kane d'ɔɲ i dehu toose t'a koone adda diine d'uwu pay geɲ, kane an naabiya ti toose wo munda wede an t'oone geɲ, lekkiyo ere ki diine.

4

Kun oolo suldi duniya

¹ Kune kun elkiyo miɲ, d'eyyiso ti niikiyto k'ono a diinagun geɲ an ettiyo ti too me? Kane geɲ an ettiyo t'urzi naapu ere i d'eyyiso daayum adda k'addugun gettiyo. ² Kune kun di dehu suldi d'ɔɲ ulpi tudde ti dehu, wo kun ki'n ooniyo ye. Kun di t'owwo d'uwu mirsi wo kun di kolbiso, toɲ kun k'aane kun ki'n t'oone ye. In'kino kun di d'eyyiso, kun di niikiyto, toɲ suldi geɲ kun ki'n t'oone ye, kono kun ki ton-diyo Raa ye. ³ Wo aame kun tonde Raa toɲ, munda kun ki y' t'oone ye kono elkisagun oldo, kun dehu pay kun di latte a naapu ere tuddugun ti dehu. ⁴ Kune d'ɔɲ i

ki seedfu urzi Raa ye, ki kotto kun suune kee ti duniya lanziká mañ, geñ kee adu ti Raa. Injino geñ derec, wede yi dehu lanziká ti duniya mañ, yon geñ y'a t'ise adu ti Raa. ⁵ Kune kun elkiyo miñ ono don an riñe ti kaaga adda mattup ki Raa geñ ki bita ko, ono don an'de: «Raa yon y'okkiso*, yi ti geyyiso baadañ unde ere y'in ele te»? ⁶ Wo beeko ere Raa y'in ize gette, tod'te a jiire sey, kono son an riñe ti kaaga adda mattup ki Raa, an'de: «A don i koliyo tuddañ geñ Raa y'an di-toogiyo, wo de y'an d'isiyo beehiye a don i ki koliyo tuddañ yet†.» ⁷ Injino mañ Raa geñ kun i ottilo, wo de a Meeda siitandfani kun i-ti toogo wo tod' t'a ledfa dokki ti tuddugun me. ⁸ Kun a odo goppon ki sirpa Raa, wo yon y'a d'etta goppon ki sirpagun. Kune beydiyagun don kun d'isiyo oldfiko geñ kun ti'n iso kamilen, wo kune don i baakiysa geñ addugun kun ti'n iso kamilen. ⁹ Kun t'iso sommagi donon, kun lekko adda molo wo kun oolo ti zumari a edagun. Koobiytagun gette ti-kama ti molo, wo unswagun ti-kama ti ulbe k'oodiyo. ¹⁰ Kun ti-t'iso tuddugun nenkiti a daana Galmeega, wo yon y'un di'n isa deero.

Dekkiyo booro ulu ekki leema me

¹¹ Zemba ki nun, kun dekke tuddugun ye. Wede yi dekkiyo leemadi, ise yi dekkiyo booro ekki leemadi mañ, geñ yi rootiyo ulsu a oogoro Raa wo yi dekkiyo booro ettú. Wo de aame ki dekkiyo booro ekk'oogoro mañ, kee ki t'ize wede

* **4:5** 4.5 Kun wollo adda mattup ki Egzod 20.5. † **4:6** 4.6 Kun wollo adda mattup ki Piroberb 3.34.

ɗekkiyo booro wo ki-t'ize tuddá aa wede i ki daaniya oogoro ye baa. ¹² Ki too maŋ Ra a ɗanŋal elo oogoro wo i ɗekka booro me, yode ɗanŋal eliyo uttiyo a ɗuwo wo i tówwo me. Inŋino maŋ k'elkiyo kee wee wee ki ɗekkiyo booro ekki bakadá me?

Koliyo tudde ulu

¹³ Anŋeŋ kun ollo, kune ɗoŋ kun rootiyo, kun'de: «Anŋi, koo soggo koo maŋ ay t'etta k'adda geeger soo, ay di lekko ozzine, ay d'isey suuk wo ay a-t'ooney soŋko t'eego.» ¹⁴ Wo kune kun ki suune ye munda wede un aana a lekkiyaguŋ ere ki soggo te. Derec, kune lekkiyaguŋ gette aakede koliyo ti d'ettiyo taŋ booloŋ, saŋ ti-t'eŋgilso gettiyo. ¹⁵ Ki too maŋ munda wede kun di roote eŋŋo: «Aame Galmeega yi dehu maŋ, kaye ay ɗi lekka wo ay d'isa munda kino kino.» ¹⁶ Wo ki kotto, t'urzi k'onamguŋ geŋ kun koliyo wo kun tamma tudduguŋ. Ita koliyo tudde ere inŋino gette oldo. ¹⁷ Inŋino maŋ wede tuuku yi suune isiyo beehiyko wo yi ki ti t'isiyo ye maŋ, yoŋ geŋ yi t'ize oldfiko.

5

Ondirso a ɗoŋ laale

¹ Wo anŋeŋ kun ollo, kune ɗoŋ laale noo! Kun ofultu mólolo a dabar ere etto egguŋ. ² Laalaguŋ geŋ i ruume, kallaguguŋ diibe yi t'iimi. ³ Daapiyaguŋ ti soŋkaguŋ geŋ a ti gili puunu, wo puunu geŋ y'a koonaa aa wede i wulle naabo ere oldo kun ize gettiyo, puunu y'a

t'aadima tuddugun aa uwwu t'oggiyo. Wo gen aasa injkino kono ankenno kun okumso laale a duniya ere goppon t'a dange. ⁴ Kun ollo, kune kun an di-toogiyo a ranña ki don aydu dombugun. Injkinu man kane an sakiysa, wo dollite ki don naabo gette ti ti gili a kandaane ibey a daana Raa, Galmeega Goole k'arka. ⁵ Kune kun likke duniyagun ere a siido adda k'unusuwo, injkino kun di bikkidita aakede seydi don onniyo soo an d'an t'etta k'ume waldutu. ⁶ Don ki diine kun ti'n zidde kun'de booro ti'ni ziida, kun di'n iide, wo an un gi-di tuuge ye.

Ombiñe ti tondiyyo Raa

⁷ Injkinu man zamba ki nun, kun ombon bini aaniya Galmeega. Kun wollo wede derku gen, yon yi suune yi-delliyo ti ombiñe mizzi wede ki morkini bini mizzi wede ki sommide, suldi don yi dirke gen an t'ehiyo beehiye. ⁸ Kune ton kun ombon, biza k'ulbugun yi koonu zakidi kono ettiyo Galmeega tod'te goppon.

⁹ Zamba ki nun, kun gurgire ti tuddugun ye, para man Raa y'a dekkey booro eggun. Kun ollo, wede dekkiyo booro yi t'udfo yo a biza bumbu. ¹⁰ Zamba ki nun, kun elko a nebiyagi don ti kaaga i gizite ti suma Galmeega Raa, kane gen an dibire ti ombiñe. Injkinu kun wollo urzi kane genno wo kun di daano. ¹¹ Kun ollo, kine in di roote unusuwo a kane don a seedu zakidi bini dangu. Kune kun illiga taaya ki Zop a ombiñe ere y'imbiña gette, wo kun suune munda wede Galmeega Raa yi ele aame dangu me. Derec,

yode Galmeega geŋ i-d'ede beehiyko baadaŋ wo yi wolliyoo sommagi d̄uwo.

¹² Zemb̄a ki nuŋ, a sulđi pay geŋ ki poone kun n̄ama tudduŋ ye, ti kandaane ise ti siido, wo ise t'urzi tuuku toŋ maŋ. Aame kun roote «eyye» maŋ, kun rooto «eyye» đanŋal, wo aame kun roote «aha» maŋ, kun rooto «aha» đanŋal. Injino booro Raa t'un gi di'n seeda ye.

¹³ Aame wede soo ti diinaguŋ yoŋ yi dabirsa maŋ, geŋ yi tondo Raa. Aame wede yoŋ ulb̄i uŋse maŋ, geŋ y'amma Raa ti ôrd̄fari. ¹⁴ Aame wede soo ti diinaguŋ yoŋ tuđđi eeni maŋ, geŋ y'a waake đoŋ dokkiyo ki đoŋ ogiyo ti suma k'Isa. Kane geŋ an tonde Raa kono yode wo an i yerge egey a eed̄i ti suma Galmeega. ¹⁵ Ita tonđiyo ere t'urzi zaapu k'adde a Raa injino gette, wede k'eeni y'a utte. Galmeega y'a y'ooziga wo aame yi t'ize old̄fiko toŋ maŋ, Raa yi-t'isa tambobino. ¹⁶ Injino maŋ kun t'ood̄o'ŋ adduŋ a old̄fiko ere kun ize, wo kun tondo Raa ti tudduŋ kono kun t'oon̄a bee. Tonđiyo Raa ki wede yoŋ ki diine geŋ, tod'te i-d'ede toogo baadaŋ. ¹⁷ Eli geŋ yoŋ wede tudde aa kine, y'a tunde Raa ti toogo kono mizzi y'a ki koppe ye, maŋ mizzi y'a ki guppe ye ozzine ad̄o ti tere zoot a siido me. ¹⁸ Saŋ maŋ y'a tunde Raa sey, maŋ mizzi y'a guppe wo sulđi a siido an d'ehe.

¹⁹ Zemb̄a ki nuŋ, aame wede soo ti diinaguŋ yi t'irga t'urzi wede đerec wo wede doolo yi ti y' gimo maŋ, ²⁰ geŋ kun suuno, wede yi ti kama wede k'old̄fiko t'urzi wede yi digge gen̄no maŋ, yode geŋ leemad̄i yi y'utte wo yi ele urzi, Raa yi-t'isa tambobino a old̄fiko baadaŋ.

**Mattup ki Taasuwa ere Aware
Mukulu: Mattup ki Taasuwa ere Aware (New
Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mukulu)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

523c1c0a-f8ac-5d2f-aebe-7063b0de6b23